

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Külfölden: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Hazánkban: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő: Kiadó laptulajdonos:
Rudnyánszky Gyula. László József.

Egyesszám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

Fekete kormány.

— augusztus 3.

(S—e.) Kivel harcol most a nemzet? Mert hogy harcolunk, az bizonyos. Az egész vonalon áll a háború; a vértelen és békés forradalom. Mi mást jelentenek p. o. a Fejérváry báró ugrorskálásai, a Bihar tábornok erőszakos ujoncozási tervei, Lányi uram törvény-elszavarási, Kristóffy görögnek a hazátlan szocikkal való egy kigyó-követ fuvása, mint a fekete reakció által fűzött forradalmat. Harcol a nemzet is, hanem az a nagy kérdés, hogy kivel szemben kell a nemzet harcának érvényesülnie? A király ellen harcolunk-e, vagy pedig amaz egynehány szomorú gyászmagyar ellen, akiket Budapesten ma kegyelmesnek meg miniszternek neveznek? Mert szomorú ország az nagyon, amelynek fiaiból ilyen „kegyelmes“ urak kerülnek elő. És még szomorubb, hogy a jobb sorsra méltó nemzetnek ezekkel kell szembeállania.

Mert az kétségtelen, hogy alkotmányos országban nemzet és király között ilyen hosszantartó harcok nem fordulhatnak elő, mikor a nemzet senki egyebet nem akar, mint élni a törvényben világosan megírt jogával. Mikor a nemzet nem akar egyebet, mint a tulajdon vérében és pénzben föntartott hadseregnek nemzetivé tételét és ennek a nemzetivé tett hadseregnek minél teljesebb és minél erősebb fejlesztését! Melyik országban van olyan király, aki haragudna azért, hogy a nemzete a hadseregét fejleszteni akarja és többet akar rá költeni, mint eddig költött? Ilyesmi nem fordulhat elő máshol, csak minálunk, ahol mint hiszen nyíltan állítja és vallja az egész ország, a gonosz tanácsadók félrevezették az uralkodót. A nemzet és a király közé állnak. Ezt ők is elismerik, de azt mondják, hogy ők rendet akarnak csinálni király és nemzet között. Ami eddig úgy sikerült, hogy megdőbentően nagy rendetlenséget csináltak az országban; a nemzet és király között. Különös, hogy a nemzet nemzetet és királyt nemleget, ellenben a bécsi dróton rángatott gyászmagyarok folyton királyt és nemzetet! Pedig bármilyen lojális legyen is valaki és bármennyire elbirja is szívében fojtani a Bécs iránt érzett évszázados nemzeti keserőségeket, csak arra a következtetésre juthat e két jog és két hatalom összehasonlításánál,

hogy a nemzet joga és a nemzet hatalma az, amelyik kettőjük közül előbbvaló. Ez ép az egyházpolitikai törvényeknél mindenki által elismerten bizonyult be, amidőn a korona, bár sok ellenkezés után, de mégis alkotmányos törvényi-ztelettel hajolt meg a határozottan kifejezésre jutott nemzeti akarat előtt.

Hogy meddig tart ez az áldatlan háború, azt kétségtelenül senki sem tudja megmondani. De annyi tény, hogy a békés kibontakozásnak határozottan az újába állanak Bécsnek e szomorú gyászmagyarjai, akiket minisztereknek nevez a félhivatalos és a nemzet elensége ne fog nevezni a történelem. Már maguk is kezdik érezni helyzetük képtelen voltát és épp ezért látták szükségét néhány nap előtt annak, hogy kijelentsék, miképp ők teljesen szolidárisak. Mily megható: György ur és Fejérváry ur, Kristóffy és Lányi ur szolidárisak. Jó, hogy kijelentik, mert másképp el sem hinné az ember a kiváló honfiak nemes összetartását. Örvendünk azonban annak, hogy a bukott part jobbjai belátták eme banda támogatásának szomorú voltát s értekezleteiken már-már bizonyos eme jobb elemek kiválása. Kire támaszkodnak akkor Tisza és Fejérváry báró?

Egyelőre azonban úgy áll a dolog, hogy a szekerük beleakadt a kátyuba és az ő részükről a kibontakozásnak minden lehetősége ki van zárva. Azok a nagy lovaglások a törvényhatósági határozatok megsemmisítésén éppen nem oly félelmetesek, mint amilyeneknek mutatkoztak. Odáig nem mertek elmenni, hogy a törvényhatóságok ujonc- és adómeztagadási jogát nyíltan is kétségbevonják akkor, amidőn sem az ujonclétszám, sem az adó megszávozva nincsen. A nagy megsemmisítési kirándulás így csak arra szorítkozik, hogy aki önként akar adót fizetni, az ezt megtehesse. Ugyan a törvényhatóságok ehhez való hozzájárulásukat is megtagadják és a megsemmisítésekre újabb határozathozatallal felelnek. De ha nem volna is a dolog, sem azzal a pár száz esetleg önként beálló ujonccal nem jutna semmire sem a hadsereg, sem pedig azzal az adómennyiséggel, amelyet esetleg befizetnének egyes gútesintek, nem telnék meg az állampénztár. Így aztán meglehetősen reménytelen helyzete van a fekete kabinetnek, de annál szebben zsendül a nemzet reményeinek gazdag vetése!

A nagy válság.

— augusztus 2.

A szabadelvűpárt lelkiismerete végre megmozdult. Hosszu készülődés után végre tegnap d. e. 10 órakor huszonnégy képviselő értekezletet tartott a „Pannónia“ szállóban a végből, hogy a szabadelvűpártból való kilépések és az egyesült ellenzék valamely pártjához való csatlakozások esélyeit meg megbeszéljék. Amint az alább közlendő névsorból kitűnik, olyan csoport ez, hogy mögötte még több pártfogót is sejtünk. Ott van azonban Mikszáth Kálmán is a legmegrögzöttebb Tiszaista is. Hát az ő kilépésének alig is van egyéb értelme, mint az hogy akárki jusson kormányra, ő hiven ki art mellette — egész az elbukásig. Az értekezlet előzménye különben az hogy Semsey Boldizsár szabadelvűpárti képviselő levelet intézett 36 elvtársához és meghívta őket a bizalmas jellegű tanácskozársra, Budapestre. A tanácskozás tegnap délelőtti 10 órakor kezdődött a Pannónia szálló első emeleti olvasótermében. Jelen voltak a következők: Daniél Ernő báró, Szmr. esányi György, Csillagby György, Miklós Ödön, Nagy Ferenc Semsey Boldizsár gróf, Wenkheim István gróf, Révay Simon báró, Dániel Tibor báró, Sándor Pál, Issekutz Győző, Justh Ferenc, Mikszáth Kálmán, Radisich Jenő, Demkó Kálmán, Szivár Imre, Stojanovics Iván báró, Fodor Kálmán, Vancsó Gyula, Kapdebó Gergely, Csepreghy István, Ostrolner Miklós, Raisz Aladár és Apáthy Péter!

A tanácskozást délelőtti 10 órakor Semsey Boldizsár gróf, mint egybehívó nyitotta meg, kikötötte a megjelenteket és kérte őket, hogy a tanácskozás egyöntetűsége céljából alakuljanak meg.

Erre megválasztották elnökök Daniél Ernő bárót, jegyzőknek pedig Ostrolucky Miklóst és Dániel Tibor bárót. Ezután megkezdődött a tanácskozás — zárt ajtók mögött. Délig a következők szólaltak föl: Nagy Ferenc, Daniél Ernő báró, Miklós Ödön, Sándor Pál, Issekutz Győző, Mikszáth Kálmán, Ostrolucky Miklós és Szivár Imre.

A tanácskozás alapjaul két már szolgál. Az egyik az, hogy hívjanak össze pártkonferenciát, vigyék ez elé a kérdést és szólítsák fel a pártot, hogy kooperáljon valamelyes módon a megoldás érdekében.

A másik mód az, hogy minden konferencia nélkül tömegesen lépjenek ki a szabadelvűpártból, alakuljanak külön párttá, és együtt működjenek a kibontakozás keresésében a koalícióval, anélkül azonban, hogy belépnének volamelyik koalíciós pártba.

A tanácskozás déli 1 óráig tartott. Ak-

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

kor félbeszakították, ebédre mentek és délután három órákor ülnek ismét össze.

A tanácskozás olyan széles mederben indult meg, hogy két-három nap is elmúlhat, amíg határozathozatalra kerül a sor.

A vidék hangulatára nézve rendkívül jellemző a hontvármegyei gazdasági egyesület igazgató választmánya Ivánka István elnöke alatt f. hó 1-én tartott ülésében György Endre földmivelésügyi miniszternek kinevezését tudató leiratára a következő egyhangu határozatot hozta:

A gazdasági egyesületek a gazdasági politikán kívül más politikával rendszerint nem foglalkoznak. Mégis ily válságos helyzetben, mint a mostani, mikor alkotmányunk alapjai vannak veszélyeztetve, lehetetlen elzárkóznunk a közhangulat elől, lehetetlen magunkban a hazafit lenyomni, annál kevésbé, mert hiszen a hazaszeretet természetesen éppen a gazdálkodó elem szívében van a legmélyebben begyökerezve. A magyar alkotmány csakis parlamenti felelős kormányt ismer, mely csakis a korona és a parlamenti többség, tehát a király és nemzet kölesönös bizalma alapján kormányozhat. Miután a mostani kormány a nemzet nagy többsége által bizalmatlansággal fogadtatott, azt alkotmányos és törvényes kormánynak mi sem ismerhetjük el.

György Endre ő nagyméltósága leiratát tehát, a melyben földmivelésügyi miniszterre való kinevezését jelenti és támogatásunkat kéri, tudomásul nem vehetjük, neki a kért támogatást nem ígérhetjük és őt alkotmányos és törvényes miniszterének el nem ismerhetvén, ve-e a hivatalos érintkezést megszüntetjük. E sajnálatos leiratot pedig válasz nélkül, szomorú emlékül irattárunkba tétetjük. Ipolyság, 1905. aug. 1.

Budapestről táviratozza tudósítónk, hogy a szabadelvű párt számos tagja értekezletet tartott tegnap. Ennek az

összejövetelnek fontos célja volt, mert új pártot akarnak alakítani. — Mint a képviselői körökben híre jár augusztus 17-én az egész szabadelvű párt fog tanácskozni a jövő kérdésében. Ezen a gyűlésen Hieronymi Károly volt kereskedelmi miniszter fog elnökölni s az ő vezetésével fog az új párt megalakulni. Ennek a pártnak, amely a koalíción kívül áll majd Közép-párt lesz a címe és az eddigi szabadelvű párt programja alapján fog állani.

Különös a cím és különös a program, a mi már célra soha sem vezethet. A tegnapi összejövetel olyan előkészítő értekezlet féle volt, amelyen az augusztus 17-i gyűlés összehívásán kívül még az is elhatározták, hogy a párt politikai magatartásának megállapítására külön albizotíságot küldenek ki.

Végül megemlítjük, hogy Bécsből érkező jelentés szerint az osztrák kormány tegnap minisztertanácsot tartott, a melyen a magyar válság volt a napirenden.

A debreceni csata ünnepe.

A 56. évforduló emléke.

— aug. 3.

Lobogó díszet öltött tegnap Debrecen. Hazafias lelkesedéssel teltek meg a szívek, az ajkakon hazafias dalok zengtek. Ünnepelet mindenki a legkisebből a legnagyobbig. A város hatóságai, az egyetek és a főiskolai ifjuság is.

Az ünnepből oroszán részt azonban mégis az ifjuság vette ki. A szokáshoz híven ünnepeleték azokat a hőseket, a kik 1849 aug. 2-án a szerencsétlen kimenetelű debreceni csatában véreztek el.

De ünnepelet a lelkes, hazafias debreceni közönség, immár 56. évfordulóját szomorú napnak és megkoszorúzták a szabadság szobrot, elzarándkoltak a hősek sirjához,

hoz, hogy a nemzeti kegyelet, a hála, a hazafiság adóját lerójják; hogy a hősek sirját az emlékezés könnyeivel áztassa; hogy a hősek emlékét megkoszorúzza.

Debrecen ünnepéről tudósítónk a következőket jelenti:

Az augusztus 2-i szerencsétlen esak évfordulójának emlékére rendezett ünnepség első része a kollegiumi Petőfi szobornál folyt le, ott a Petőfi dalkör Alföldi Béla karnagy vezetésével kezdő imául elénekelt a Hymnuszt, a mely után Kocsis Gyula hittanhalgató tartott szép és lelkesítő beszédet.

A lélekemelő ünnepségnél óriási közönség jelent meg. Kivonultak a még élő tanúi a nagyidőknek, a 48-as honvédek. Az agg harcosok teljes díszben, lobogó alatt vettek részt az ünnepélyen.

A Petőfi szoborra a Petőfi Dalkör kuszorút helyezett, majd Szerdahelyi K. Apotheozis át énekelték el.

Innen az emlékkertbe vonult a közönség.

Innen az emlékkertbe vonult a közönség. A szabadság szobornál csatlakozott a debreceni dalegylet, munkás dalegylet, Kossuth dalkör, és a függetlenségi kör mind mind zászlók alatt. Az alkalmi énekszámot a debreceni dalegylet adta elő Mácsay Sándor karnagy vezetésével.

Ünnepi beszédet, a mely a napjelentőseget méltatta igen lelkesítően, ifj. Adorján István esküdtfelügyelő tartotta. Utána Szilágyi Dezso joghallgató szavalt el hazafias költeményt nagyhatással.

Huber esatadala következett ezután, melyet a munkás dalegylet énekelt.

Az ünneplő közönség ezután kivonult a hősek tetemét magába záró sirkertbe. Ott a Kossuth dalkör a szentelt hantok cz. gyönyörű dalt adta elő.

Bertha Jenő joghallgató ezután emlékbeszédet tartott a sírok felett. Utána alkalmi költeményt szavalt tüzzel Kiss László.

Végül a szöveget énekelték a dalegyletek a közönséggel.

A kis Susanne.

(J. H. Rosny.)

— Évenként tíz tizenkétszer volt alkalmam a kis Susannet látni — beszélt Charles Bligny. — Egyetlen rokonának, az öreg Lartigeennek beleegyezésével történt ez mindig. Sajátságos emberkerülő, mindenféle reumával meggyötört emberke volt ez az öreg Lartige. A kis Susanne Coelestine nénémnél lakott. Abban az időben, a mikor a kis Susanne fontos és döntő befolyást gyakorolt életemre, alig volt még tízenként esztendő. Nagy beszédes szemével, a mely felett sűrű fűrtök csüggték alá, valóban olyan volt, mint egy kis bodri pincsi kutya. A karjai olyan soványak voltak még akkor, mint a szőlővessző, a nyaka vékony, a lábai hosszúak és keskenyek, az arca szegletesen sovány és ha néha néha valami sajátságos lázas kifejezés nem jelent meg arcán, bizony egészen kifejezéstelen arc volt. Akár milyen is volt, én nagyon szerettem a kis Susannet és ő az én vonzódásomat kamatos kamatjával viszonzotta. Lelkesülni tudó, kissé féltékenységre hajló és igen rokonszenves természetű volt. Az ilyen fajta lelkek tartósan tudnak valakin csüggni, olyan szilárdan kitaranak, minni valami ó római épület kőfalá...

Aalahányszor meglátogatiam nénémét creuxaux herons i magányában, rajtam csügött a kis Susanne. Nem tágitott az oldalam mellől, akárhol jártam keltem, velem tartott mindenütt. Fáradhatatlan és kitartó volt, mint egy kis farkaskölyök. Sohase kérte, hogy pihenjünk meg, sőt ő maga biztatott,

hogy csak járjunk még, mert ez nekem jól esik. A kis Susanne ismerte a helység min minden zege-zugának történetét, regéjét és élénk színekkel tudta lefesteni előttem a források, völgyek és hegyek tündéreinek életét.

1892 ben beleszerettem Berthe Clairfons kisasszonyba. Nagy természetű, szép leány volt, nyílt homlokkal, friss orcákkal, ame iszt színű színekkel, kinél két más kére felett arattam diadalt. Mielőtt eljegyzésre gyűrűt váltottunk volna, elbeszéltem házassági tervemet Coelestine nénémnek.

Nem kevésbé lepődtem meg, midőn harmadnapon a kis Susanne-nal beállítottam hozzá. Körülbelül tízenöt esztendő óta nem hagyta el néném a falusi magányát.

— Nem én jövök hozzád, — kezdte el néném — hanem ez a kis bolondos fejű. Képtelen voltam megakadályozni a kis leányt valami rossz lélek szállhatta meg és annak enged, akár akarja, akár nem.

— Igen, — vágott közbe Susanne — beszélnem kell önnel és pedig komoly dolgokról.

Guynos mosolylya! néztem a kis göndör pincsi, de nagy, beszédes szemében volt valami, a mi gondolkodásra készítetett és elnyomta mosolyomat.

— Igen, beszélni szeretnék önnel — kezdte el újra a kicsike.

Már el akartam kezdeni a vállamat vonogatni, de oly határozottan eszengett a kis leány hangja, hogy uralkodtam magamon és néhány perc múlva magam voltam vele a szobában. Nem várta be, hogy én kérdezzek, Susanne kezdte el.

— Azért jöttem, hogy házassági tervéről beszéljek önnel. Ide jöttem, hogy elmondjam, hogy nem helyeslem ezt a tervet...

— Csakugyan? — kiáltottam fel nevetve,

— Csakugyan! — viszonzá teljesen komolyan és nem zavarta meg az én guynolódásom. — Csakugyan, rosszalom ezt a házassági tervet és pedig azért, mert jól ismerem ezt a hosszú, nagy leányt, Berthe-t. Hat hétig megfigyeltem; akkor a mikor nyaralni jött a mi vidékünkre!... Nem ér egy fityinget sem!... Nincs benne egy csep nemese lélek sem!... Csak balszerencsét és rosszat várhat tőle!... Aztán meg... aztán meg... nem akarom, hogy ön elvegye!

— Maga nem akarja? — kiáltottam közbe meglepetten is, de haragosan is... De kedves kis Susanne, maga kis bolondos...

— Nem, az nem vagyok, hanem ön bolond!... Én mondom, hogy bolondság, sőt örület volna, ha életét és jövőjét ehhez a teremtéshez kötné... Elhatároztam tehát, hogy ezt nem engedem megtörténni és nem is fog megtörténni!...

Felállott és mint egy kis oroszán fel és alá járt a szobában és megállt előttem s szeme villámlott tüzesen és izzóan.

— Nem — kiáltotta haragosan és még is félénken — ez nem fog megtörténni! A kis Susannenak van ereje... ha feleségül veszi azt a teremtést, akkor a kis Susanne megöli magát... Ne nevéssen... ez nem tréfa, ez nagyon komoly dolog.

A magasztos ünnepély ezzel véget ért. Este a Dobos pavilonban folyt le a Petőfi dalkör ünnepi estéje.

A dalkör estéje, mint minden esztendőben úgy az idén is kitűnően sikerült. Az estélyen szép és díszes közönség jelent meg, mely a termet szorongásig megtöltötte. — Magyary Testvérek nyitották meg a műsort majd a dalkör lépett az emelvényre és Huber a Honvédek csata dalát adta elő lelkes tapsok között. Ezután Reke Kálmán joghallgató szavalt nagyhatással. A műsor utolsó kezdetét vette a tánc mulatság, mely a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott.

Fenn az ernyő, nincsen kas.

— augusztus 3.

A Pesti Hirlapban esti levelet olvasunk arról, hogy a külföld akarva és akaratlanul a gyalázkodások minő özönét követi el a magyar faj, a magyar fogalom ellen. A rég elfelejtett Tissotiádák után most Ohnet, a régén, gyáros mutat be bennünket a franciául értő világnak úgy, mintha a Fidzsi-szigetek emberevőinek vadsága kis esese se lehetne a miénknek. Megint a kan-szok országa az a föld, ahol az emberek nem karddal párbajoznak, hanem „villogó gatjával.”

S hogy az esti levél írja nem az ingujjából rázta elő a bizonyítékait a felől hogy hogyan osztályoznak bennünket a Nyugaton, arról megnyugtat egy angol képes folyóirat legutolsó száma is, mely magyar tárgyú képekkel szórakoztatja a publikumát, mint a hogy nálunk az öreg Vasárnapi Újság között hajdanában középfrikai négerképeket. Mily szomorú megnyugtatás! Az egyik kép egy kócos, rongyos földönfutó tót napszámot ábrázol. A kép címe: a magyar. A másik képen egy kibodorgatott haju, nemzetközi viseletben leledző, villogó szemű kőbor papnője látható a szerelemnek, akiknek semmi tisztességet nem lehet kiolvasni az orcájából. Aláírva: a magyarnő.

Hát igen, ezek a magyar fajképviselői

odakint. A kivándorlók, a testükkel kereskedők: a tót napszám, meg hungara. Azt az erjét vízi piacra, ez a s épségét s emez bizonyára jobb vásárt es nál, mint amaz, de természetesen gyalázatosabbat is. S éppen e ről a gyalázatos vásárról mondunk egy-két szót, keresvén, hogy kinek a lelkiismeretét nyomják ezek a gyalázatoságok. Az ember baromét-e, aki eladja magát, vagy a harmadikét, aki közvetít, vagy egyikét sem, hanem egy negyed két?

Harminchat esztendővel ezelőtt, 1869 október 1 j n körrendeletet adott ki az akkori belügyminiszter „a fiatal nőszemélyek keletre utazásának meggátlása tárgyában.” 1902 ben pedig Széll Kálmán, mint belügyminiszter kérdést intézett a törvényhatóságok vezetőihez, hogy a lefolyt harminchérom esztendő alatt mit tapasztaltak ezen a téren? Közben nem történt semmi, de Széll Kálmán óta sem történt semmi. Sőt nagyobb igazság okáért: arról sem tudunk, hogy pipára gyujtottak e a törvényhatóságok vezetői az új körlevéllel csakugy, mint régivel, vagy csakugyan előadták tapasztalataikat. Ellenben tudjuk, hogy valahányszor véletlenül lelepleznek egy leányvásárt — de hányat takarnak el! — mindannyiszor uni sono szidják az újságok a magyar társadalmat, mely nem tud vigyázni a nemzeti becsületre.

Ne hánytorgassuk pedig, tisztelt sajtó azt a nemzeti becsületet és főképp ne üssük a magyar társadalmat, olyanért is, a miben nem ő a ludas. A magyar kormányok 1869 óta semmit se tettek a leányvásár ellen, annál többet azonban a társadalom leszegényítésére, pedig ezzel karonfogva jár a társadalom megmételtyeződése. Hiszen a példaszó is úgy mondja, hogy szegény ember: komisz ember.

Hol tanították a mi gyermekeinket, a nép gyerekeit a tisztességes megélhetés tudományára? Hol vannak az iskolák, ahol a leányokat a tisztességes kenyeret adó iparüzésre nevelik? Ellenben az a célja egész nevelési politikánknak, hogy kisasszony le

gyen a béres leányábul is. A házmesterék leánya zongorázni tanul és színésznő akar lenni, mert annak könnyű és vidám az élete. Az iparos addig kilincsel, míg bejuttatja a leányát valamelyik óvó- vagy tanítónőképzőbe. S az állam oklevelet ad, de kenyeret nem. A kultuszminiszterek telerakták az országot ilyen diplomatermő intézetekkel, ma van vagy 4000 diplomás óvónő kenyér nélkül, mert az államnak csak 400 kisdudóvó-intézete van. Tanítónő is ül vagy másfélezer a diplomáján és kesereg azon, hogy mért hervad el szép ifjúsága tudós könyvek magolása közben, ha a diplomája egy kötőtű sem ér. Es a nem tanítónők, akik csak kisasszonyok készülnek s négy évig tanultak zongorát, franciát, németet, de nem tudnak varrni s a Szaurusz csillagról többet tudnak, mint a rántáskészítés titkaiból. Ferjnek való nem akad minden bokorban, valamiből pedig élni kell. Ki vet rájuk követ, ha inkább a fertőbe ugrana ki mint a Dunaába? S ha akár a verük rosszassága a ár a végzetük nyomorusága bünbe ejti őket: rosszabbak e azzal, hogy a külföldön ölik el a becsületüket, nem ezen a földön, ahol az édes anyjuk korhad?

Ha szégyeljük, hogy Angliában a hungara képviseli a magyar asszonyt, ám jó, állítsunk esendőt minden határállomásra, hogy ne eresszék ki a leányainkat idegen földre, de gondoskodjunk a tisztességes kenyérükről is. Be kell zárni a főlösi leges diplomagyárakat, a sziniiskolákat s állítati ipari és gazdasági munkára nevelő intézeteket. Először adjunk kenyeret s csak aztán követeljük erkölcsöt. Ez furesán hangzik ugyan, de az igazság sokszor ilyen.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— augusztus 3.

Előszakkal akar ujoncozni Bihar táborok. Bihar — vihar. Ez a rim ezuttal nem tréfa, hanem valóság.

Megrezzentem, sőt meg is ijedtem a kitérésen.

— És milyen jagon avatkozik bele az én életem sorsába? — kérdeztem.

— Azon a jagon, hogy vonzódom önhez! . . . volt a rég öni vála-z. — Én nem bánom, ha én szerencsétlen leszek, de azt nem akarom, hogy ön is az legyen . . .

— De kis Susanne, hát miért lenne ön szerencsétlen, ha én megházasodom? . . .

— Mert . . . mert azt hittem, hogy én leszek a felesége — felelte halkán, fátyolozott hangon.

— No hát ez valósággal örület! Sehogysom birom megérteni. — Kezdtem valóssággal magamon kívül tombolni. Hiszen maga csak tizenkét esztendő, kedves, szegény gyermekem . . . és azután . . .

— És azután, ugye csunya vagyok? . . . Azt hiszi, nem tudom? . . . De azért mégis szeretem önt, ezt én érezni is fogja és méltányolni fogja, csak vájjon legalább még esztendeig és meg fogja látni.

Ugy beszélt mint egy kis próféta. Iparkodtam megnyugtatni, iparkodtam rábeszélni de sehogy sem bírtam, övé volt az utolsó szó és az utolsó szó katasztrófával fenyegetett.

Néném és Susanne visszatértek falusi magányokba és én iparkodtam távolból érdeklődni a fejlemények iránt s szemlélődni kezdtem. Csakugyan ez a Berthe lassankint kifejlesztette hibáit is, tudniuk az előtt es k előnyös tulajdonságait latam. A hibákat most mintha nagyító üvegben láttam volna s kezdtem szívemnek jóságában nem bízni, sőt már annyira szépnék sem találtam ame-

tiszt szinü s eszeit Mintha fátyol hullott volna le szemem elől. Olyannak láttam volna, mint bizonyára mézes hetek után láttam volna. Nemsokára vágyat is éreztem, hogy meneküljek, meg is ragadtam egy kedvező alkalmat. Egy féltékenységi jelenet . . . és szabad voltam.

Három év telt el. Belevetettem volt magamat újra a legényélet változatos örömeibe. Évenként kétszer meglátogattam néném és Susannét. Ez a kis teremés, mi után értesült arról, hogy szakítottam Berthe tel, levelkét küldött nekem, melyben megelégedését fejezte ki. Azó a azonban egy szó célzást sem tett az egész ügyre. Mint a régi jó időkben, most is gyakran sétáltunk együtt sziklakon, patak partján, völgyekben. Mint régebben, most is mindig elragadtam kedves csevegésével. Bámulattal láttam, hogy meny nyire nő és fejlődik a leány . . . hátha még szép leánygyá nővi ki magát. De bizony nem lett, csak nagyobb. A karjai még jobban megerősíttek, az arca sovány maradt, a lábái is formátlanok, vékonyak voltak. mint azelett.

Az idő ájt hagytam el, midőn tizeötödik születésnapja felé közeledett és elmentem mesze, hogy meggyőződjem, hogy a Part-henon csakugyan olyan szép-e, a piramisok csakugyan oly hatalmasak és a szentföld csakugyan oly nagy bonyorást gyakorol-e az emberekre, 1896 tavaszán kissé fáradtan tértem baba és újra megézálta az a furesa ölet, hogy feleségül vegyek egy hosszuhaju magas termetű, szép arcu leányt, akit ugyan ne ismertem, csak elképzeltem magamnak, hogy ilyen formájú volna jó feleségemnek.

Egy áprilisi napon történt, az ablakomban ültem karosszékeemben és ábrádoztam erről az álomról. Odakint hirtelen eső csapdcsott le, melyet átsugárzott a nap.

Szobám ajtaja megnyilt, szolgám egy névjegyet adott át. A nyomában egy fiatal, magas, karsu leány jött, dus hajjal, szépen formált fejjel. A szemei ragyogtak. Megismertem gyöngéd de mégis parancsoló tekintetét, de az arcát, mely most friss volt és üde, alig ismertem fel. Lehet, hogy nem is volt olyan szép csak épp akkor jött, a mikor a lelkem valakit várt.

— Istenem, Susanne, maga az?

— Én vagyok — felelte csengő hangon vidám kacagással. — Eljöttem, mert azt hittem, itt az ideje . . .

Nyílt vonásaiból igaz őszinteség szól hozzám és ismert határozottsággal, kacórságnélkül, de hamis szerénység nélkül is folytatta:

— Azt hiszem, hogy már nem is vagyok olyan nagyon csunya, kicsit bájos is vagyok, és azt hiszem, hogy magammal hoztam önnek a szerencsét, elhoztam magamat!

Ott állott előttem, kezét nyujtotta, melyet én megfogtam és ajkamhoz szorítottam. Lassan térdre bocsátkoztam előtte és megcsókoltam ruháját. Ime, megjelent lelkemben a szerelem . . . és a szerelem nőtt, nőtt, mind hatalmasabb lett nap nap után, míg azután házamba el nem hoztam Susannét, hogy ott maradjon életem végéig.

Lajos alispán és Melichár Kálmán dr. honvédelmi miniszteri osztálytanácsos és és tanfolyami helyettes igazgató. — Kérdő bizottsági tagok lesznek: a tanfolyam összes előadói és harmincöt kültag. — Megemlíjük ezzel kapcsolatban, hogy közigazgatási tanfolyamok és vizsgáló bizottságok vannak még Budapesten kívül Debrecenben, Kassán, Kolozsvárott, Marosvásárhelyen, Nagybecskerekben, Pécsen és Szombathelyen.

— **Francia beszédek az angol parlamentben.** Jelentették, hogy a francia flotta legközelebb látogatást tesz Angliában s ebből az alkalomból a francia tisztek tiszteletére nagy ünnepek lesznek. Mint Londonból jelentik, az alsóház tagjai a minap azzal az érdekes tervvel foglalkoztak, hogy a vendégek tiszteletére francia nyelvű vitát rendezzenek az alsóházban. Hir szerint a tervet nem igen ellenzik. Azt hiszik, hogy a franciákra nézve kétségtelenül igen érdekes vitán az angol alsóházban mintegy harminc tagja vehetne részt. Tehetik, mert Anglia nem Magyarország, a franciák pedig — nem németek.

— **Az ecsedi lópégése.** Nagytároly-ból jelentik: Gyenes Zsigmond tyukodi és Keresztes András szintén tyukodi lakos birtokán az ecsedi lópég három hold területen tüzet fogott. A tüzet körülárkolták és így lokalizálták. Tegnap Tisza István gróf urai birtokán is tűz támadt. A főszolgabíró a hosszú vonalban égő urai és csengerujfalusi lópég tüzésére elfojtására kirendelte a község lakosságát, ezek azonban különböző munkára elszéledtek, minél fogva az alispán utasította a főszolgabíró, hogy a tüz elfojtására a lakosságot karhatalommal rendelje ki és a munkálatok végrehajtását személyesen, szigoruan ellenőrizze.

— **Nyakszirtmeregvedés.** Trencsénből távirják: Poititzer Berta 10 éves komádi leány nyakszirtmeregvedés tünete között megbetegedett és a gyors orvosi segély dacára négy óra alatt meghalt.

— **Szerelem és zálogcédula.** Ez a két fogalom szoros összefüggésben van egymással csaknem mindig. Mert a szerelemhez pénz kell, mikor pedig pénz nincs akkor előtérbe lép a zálogcédula. Tenkei Ilona varróleány és K. Zs. között se volt kivétel. Azaz mégis volt valami, mert ebben az esetben Tenkei Ilona adta a zálogcédulát K. Zs.-nek, hogy az érzéktárgyak kamatait hosszabbítsa meg. K. Zs. azonban a szép varróleány kérését állítólag nem csak hogy nem teljesítette, hanem még a zálogcédulát sem adta vissza. A leány tegnap a zálogcédulák visszaszerzése miatt lépéseket tett a rendőrségnél.

— **Tűzvizsgálat az Erzsébet-malomban.** A kárpát utcai Erzsébet malomban pusztított tűzvész alkalmából tegnapelőtt délután tartották meg a tűzvizsgálatot, Blaschnek Hugó tűzoltóságvezető, dr. Raisz Rezső elüljáróhelyettes, Hofbaner ker. mérnök, Porvendégi fogalmazó, dr. Soltz rendőrfogalmazó közbenjöttével. A bizottság megállapította, hogy a tűz gyújtogatásból keletkezett és 100,000 korona kárt okozott, a mely azonban megtérül a biztosítás útján.

— **Gyermekgyilkos leány.** Ruttkai távirat jelenti: Kefes Anna 22 éves bellai cselédleány csecsemőjét megfojtotta és a kamarában a hamuba rejtette. — A leányt letartóztatták.

— **Lopás a boltban.** Boldizsár István Thálint utcai lakos tegnap egy szatycsüzetbe ment vásárolni. A fizetés alkalmával 20 koronás bankjegyet tett az üzleti asztalra. A mig elfordult, egy ismeretlen tettes a 20 koronást zsebreavágta. Boldizsár jelentést tett a lopásról a rendőrségnek.

— **A Sidoli cirkusz.** Tegnap volt a második előadás a Sidoli cirkuszban, a mikor is a közönség zsufolásig megtöltötte a hatal-

mas ponyvasátor nézőterét. Az óriási közönség nagy élvezettel szemlélte a tartalmas műsor minden egyes számát. — Különösen tetszettek a bámulatos ügyességgel idomított lovak mutatványai, a közbe szőtt bohócok mókái. A szebbnél szebb mutatványok és káprázatos látnivalók igaz gyönyörűségére szolgálták mindazoknak, akik a fényes előadást végig nézték. A cirkusz még tíz előadást tart Debrecenben.

— **Gyilkos halász.** Gyilkosság hírét táviratozzák nekünk Déváról. Tegnap ugyanis Bég Mihály és Dávid János ruszori halászok tegnap reggel összevesztek a halászati jog felett. Szóváltás közben birokra mentek, mire Dávid revolvert rántva, Béget agyonlőtte. A gyilkost letartóztatták.

— **A burgonya tolvaj.** Gleviczki József vasúti-őr a Gerébi földterületen burgonyát termelt. Régóta észrevette, hogy a krumpli termését valaki erősen megdézsmálja. A tolvajnak azonban jó ideig nem tudott nyomára jutni. Végre tegnapelőtt rajta kapta, amint A. N. M.-né polgárosszony a földből kiszedegette a burgonyát. Az esetről jelentést tett a rendőrségnél.

— **Meglopott borbély.** Vigan mulatozott a hónap elsejének örömeire Lang Miklós Árpádtéri borbély és fodrász. — Az éjszaka több mulató helyet és kávéházat járt be s a vigadás körútját Rikóczi kávéházban fejezte be. Mikor reggel hazaérkezett észrevette, hogy 60 koronát tartalmazó pénztárcája eltűnt. Gyanuja egy mulató cimborájára irányult, aki ellen feljelentést tett a rendőrségnél.

— **Eltűnt leány.** Pécsi Juliánna H. szoboszlói asszony nemrégiben Debrecenbe jött lakni 14 esztendő Lidia nevű leányával. Pécsi Lidia mintegy hónap előtt eltűnt édes anyja lakásáról s azóta nyoma veszett. A rendőrség Pécsi Juliánna országos köröztetését elrendelte.

— **A sah és a zivatar.** Muzaffer Edin sah igen fél a zivatartól. A mult pénteken, amikor fújtó hőség után nagy zivatar kerekedett Párizsban a királyok királya oly látványt nyújtott a szállodai személyzetnek, hogy az bizonyára nem a leghizelgőbben gondolkodik majd 5 ázsiai felségéről. Amikor zivatarfelhők gyülekeztek az égen, a sah lemondatta a tervezett enghieni kirándulást. Az első dörgéseknél hálészobája egyik sarkába huzódott a vele utazó papnak imákat kellett mormognia, kísérői pedig mintegy védve körülfogták felséges urakat, aki még a reggelihez sem akart menni Csak d. u. két óra tájban, amikor a zivatar már kissé alábbhagyott, lehetett rábírni, hogy asztalhoz üljön. Dr. Schneider udvari orvos minden ékesszólására volt szükség, hogy a sah d. u. 4 óra felé kikocsikázzon és a Louvrebá menjen. Amíg a sah buzgón tanulmányozta a gyűjteményeket, hirtelen erős meandörgés vált hallhatóvá. A zivatar újra rákezdett. A sah elvesztette lélekjelenlétét, megfélekedett a méltóságáról, minden ízében reszketni kezdett, embereitől újra körülvette magát és haza kocsizott. E pillanattól kezdve sohasemki rá nem veheti, hogy szobáját elhagyja.

— **Mulató az Arany Bikában.** Néhány nap óta híre járt a városban, hogy a Bikában lévő Angelotti mulató megszűni. A hír, mint értesülünk, annyiban felel meg a valóságnak, hogy Angelottiné megszűnt az igazgatója lenni a mulatónak. Tegnaptól kezdve Németh András, a Bika szálló tulajdonosa vette át a mulató igazgatását. Az új éra alatt a mulató új tagokkal szaporodott s szenzációsabbnál szenzációsabb mutatványokkal szórakoztatja a közönséget. Az új érdekes és változatos műsorból kiemeljük a kö-

vetkezőket: The Larsen korecsolya művészek. Mis Christensen Dán énekesnő. Aurelia énekes és táncosnő. Friese család zenebohócok. Miss Lola Serpentin táncosnő. Feodora nővérek párdalónők. Ezekon kívül a társulat többi tagjainak fellépése.

— **LETZTER JOZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejáratánál levő irodákban.

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

Az alsóthi udvar felosztása.

— augusztus 3.

Az elhunyt József főherceg családi otthona kedves tészeke: Alsóth község nagygyásában van. Alig heverte ki azt a fájdalmat, mely a feljethetetlen emlékü József főherceg halálával érte Alsóth lakosságát, újabb csapás szakadt rájuk. A fiatal József főherceg édes anyja, Klotild főhercegnő felosztatták az alsóthi udvartartást, a cselédséget, kocisokat, likájokat elbocsátották és a kastély lakatlan szobáit két komornyikra bízta, kiknek tudokra adták, hogy bármely percben elbocsáthatók.

A boldog és szerencsés Alsóth lakóit váratlanul érte az udvartartás felosztása. Ahány élő lélek van a környéken, — mind le van sújtva, mert az udvartartás felosztása a száz esztendő óta apáról fiúra szálló apró összeköttetések, a megélhetési és létesési folytonosság megszakítását jelent.

Alsóth 2000 lakosa közül 1700 a kastély körül élt. Libits Adolf jószágkormányzó július 6-án összegyűjtötte a cselédséget és tudomására hozta, hogy felosztják az alsóthi udvartartást és ezért elbocsátják az egész cselédséget. Csak a két lakályt tartanak meg a kastély őrzetére, kik tíz évre alkalmaztattak és nyugdíjat kapnak. A többiek végkielégítésül két havi fizetésüket kapják meg.

Rettenetes sóhaj volt volt a válasz Egyetlenegy házból sem aludtak azon az éjszakán Alsóthon. Az öregebbek nem tudtak megayugodni abban az intőzkedésben és ostromolták a jószágkormányzót, hogy adjon nekik valami állást, mert különben nem tudnak megélni.

A legnagyobb sérelem a főhercegi kocison, Gábris István esetében, kinek apja negyvenhárom esztendeje hordozta József főherceget és édesatyját, a palatinust. Ez bátorságot vett magának megkérdezni Klotild főhercegnőtől, hogy miért osztják fel az udvartartást? A főhercegnő nem vette zokon az öreg ember kérdését és így felelt:

— *Szegény asszony vagyok én már Gábris! Sajnálom magukat, de nem tartatok ilyen nagy udvart Alsóthon.*

A főhercegnő kijelentése nagy feltűnést keltett. Találgatták, hogy mi az oka az udvar felosztásának? Végül arról beszéltek, hogy József főherceg kitagadta a feleségét az örökségből. A valóság pedig az, hogy József főherceg minden vagyonát és birtokát fiára, József Ágost főhercegre hagyta, aki köteles évenként bizonyos összeget az anyjának és leánytestvéreinek kiadni. E szerint az aradmegyei kisjenői uradalmat is József Ágost (most már József főherceg) örökölte.

A végrendelet szerint Klotild főhercegnőnek jogában van Alsóthon lakni és fenntartani az udvartartást. Ezt azonban felosz-

latta a fenséges asszony, ki vissza sem tér Alesutra, mert ugymond:

— Itt minden az elhunyt emlékeztet; elutazunk felejteni.

Ezt mondta egyik bizalmas emberének. Klotild főhercegnő Ebenthalba utazott leányával, Erzsébet főhercegnővel, a nyarat Tátrafüreden tölti, télen pedig Fiumében fog tartózkodni.

Felünnést kelt az is hogy József főherceg második leánya, Mária Dorottya, ki nek férje Fülöp orleansi herceg, távol maradt a gyászszertől, a temetés után pedig elutazott külföldre.

Gabris Istvánnak sérelmében társa is van. Az elhunyt főherceg legkedvesebb komornyikját, Teiber Gusztávot az intézőség Budara akarta in ernálni „beszékeltésztől” minőségben. Teiber azonban visszautasította az ajánlatot és jelenleg haza van az udvar és a lakái között.

Az udvartartás felosztása sok állatot, felszerelési tárgyat, berendezést tett szükség telenné; ezeket jórészt elárverezték, egész esőndben, baráti körben. A lovakat a környékbeli urak vásárolták meg.

Híre jár, hogy a felosztással megbízott Libits Adolf jószágkormányzót érdemei elismerésül bárói rangra emelik.

Eddig a forrásunk. Hanem a dolog tovább is van. Közismeretű tény, hogy az új József főherceg neje, Augustia főhercegnő asszony úgy gondolkodására, mint nyelvére és szokásaira részve egészen német. Közvetlen környezetéből, udvarából rég kiküszöbölték a magyarokat, azok mind németek Alesuth iránt való idegenkedésének bizonyos féka a fentebb tény is.

Elég szomorú hogy az elhunyt, legmagyarabb királyi hercegnőnkkel együtt temették el annak szellemét is!

... Mi, közönséges emberek pedig nem kerülni, de keresni szoktuk azon helyeket, a melyek elhunyt szeretteinkre emlékeztetnek.

TAVIRATOK.

A szultán elleni merénylet.

Konstantinápoly, augusztus 2. Abban a tiltakozó jelezéken, a melyet tegnap a portának átnyújtottak, Gregorius, az exarkai helyettese, erőiesen tiltakozik a rendőrségnek ama eljárása ellen, anelyet az exarkátus magasabb tisztviselőinek letartóztatása és több okirat lefoglalása alkalmával követett és kijelenti, hogy ezzel az exarkátus becsületét és méltóságát megsértették. A jeyzék végül elhárít minden felelősséget azokért a következeményekért, amelyek eme törvénytelenesség folytán a török hatóságokat érheti.

Konstantinápoly, augusztus 2. A tegnap említett házkutatás nem a betegsége miatt Európában tartózkodó exarkai lakásán, hanem az exarkátus irodahelyiségében volt. Török részről azt híresztelték, hogy az elkobzott iratok között 75 bolgár bandalónok fényképe van. Ezzel szemben az exarkátus körében azt állítják, hogy semmi kompromitálót nem találtak és hogy az elkobzott papírok nem egyebek, mint az exarkátusi hivatal iratai, a melyek között talán a hivatalnokoknak magánlevelei, vagy újságai vannak. Két alant hivatalnokot és három hivatalnokságot letartóztattak.

Bártfa leégett.

Eperjes, augusztus 2. Bártfáról ideérkezett utasok beszélik, hogy a városban a déli északban tűz ütött ki, a mely rohamosan terjedt. A e-

szedelem rövid idő alatt 142 házat pusztított el. A tűz egyre terjed, mert a víz hiány miatt oltani lehetetlen. Az egész város lángokban áll. A nyomor leírhatatlan.

Szatmár város kölcsöne.

Szatmár, augusztus 2. A belügyminiszter jóváhagyta Szatmár város közgyűlésének azt a határozatát, hogy a város villanyvilágítási telepének újjáalakítására 450.000 korona kölcsönt veszen fel. A város a telep újjáalakítását a Ganz cégre bízta.

Az oroszok visszavonulása.

Pétervári, augusztus 2. Ide érkezett jelek szerint az orosz csapatok minden ellenállás nélkül átengedték a japánoknak az chocki tenger egész partvidékét. Az ott lévő összes városokból a lakosság elvonult.

A nyitrai püspök a Tátrabank ellen.

Trencsén, augusztus 2. A nyitrai püspök legújabb körlevelében elrendelte, hogy a Tátrabankban elhelyezett egyházi pénzeket mondják fel és más intézeteknél helyezik el, mert azt tapasztalta, hogy némely felső trencsénmegyei plébános az egyházi pénzeket a Tátrabankban helyezi el, már pedig ez az intézet az utóbbi időben mintegy 800.000 korona veszteséget szenvedett.

Erdőégés a szomszédban.

Szatmár, augusztus 2. A szomszédos Mikola község erdője egy mozdonytól kigyuladt. Estig 700 hold erdő égett le. A szomszédos községek a mentésre kivonultak de a szárazság miatt az oltás lehetetlen.

A 15 milliós bukás.

Páris, augusztus 2. A Times egy interviút közöl, amely szerint a tőzsdékörökben azt hiszik, hogy a fizetésektelenné lett Jaluzotnak sikerült ügyeit rendeznie, mint hogy Jaluzot eddigi szándékával szemben kijelentette, hogy a mostani cukorcampagnéól származó differenciáit a legközelebbi kampagnében kifizeti. Jaluzot aktívái jelentékenyek.

A marokkói ügy.

Madrid, augusztus 2. Hivatalos körökben valószínűnek tartják, hogy a marokkói értekezlet Madridban fog ülésezni. Ott örök ugyanis a nagykövetség irattárában az 1880. évi értekezletre vonatkozó okiratokat. Az értekezlet november havában ül össze.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, aug. 2.

Buzakinálát és vételkedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 22,000 métermázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonafajták szűk árak. Idő: meleg.

Buza októberre	15 98—16.00
" áprilise	16 46—48.
Rózsa októberre	12.88—90.
" áprilise	13 34—36.
Zab októberre	11 52—54.
" áprilise	11 02—04.
Tengeri augusztusra	15.86—88.
" szeptemberre	00
" májusra	12.14—16.
Répe augusztusra	20.20—40.

Törvényszék.

§ Idézett színházi karmester. A győri kir. törvényszék szemérem elleni erőszak bűntettének kísérletével terhelt Ligeti Keszler Géza színházi karmestert a hivatalos lap útján megidézi. A törvényszék felhívja nevezett karmestert, hogy egy hónapon belül jelentkezék, avagy tartózkodási helyét jelentse be.

MAGYAR ÁLLAM VASUTAK MENETRENDJE

1905. május hó 1-től.

Debrecenből indult		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	48
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	3	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmárig (gyorsvonat) —	d. u.	6	55
Csak Szatmárig (gyorsvonat) —	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.) —	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	13
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	17
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa —	d. u.	4	36
	reggel	5	35
	reggel	5	44
	d. e.	8	09
	d. e.	8	18
H.-Böszörmény —	d. u.	11	11
B.-Sz.-Mihály —	d. u.	11	20
felé —	d. u.	4	41
	d. u.	4	54
	este	7	—
	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasutól —	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérrel —	reggel	4	56
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-től —	d. u.	4	56
O.-Kócs — Polgár felé vásártérrel —	d. u.	5	16
Derecske — N.-Léta felé — — —	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé — — —	d. u.	4	51
Bpestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v. —	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v. —	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v. —	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v. —	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v. —	reggel	7	25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v. —	reg. el	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v. —	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v. —	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (személyvonat) —	d. u.	8	29
Budapest — Nagyvárad f. gyorsv. —	este	6	40
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57
Szatmár — M.-Sziget felől — — —	d. e.	4	31
Csak M.-Sziget felől (gyorsvonat) —	d. u.	10	11
Csak M.-Sziget felől — — —	este	6	43
Szatmár felől — — —	este	8	04
Kassa — Miskolc felől — — —	d. e.	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs —	este	11	31
	reggel	7	33
	d. e.	7	40
B.-Sz.-Mihály —	este	6	22
H.-Böszörmény —	este	6	28
felől —	d. u.	3	29
	d. u.	3	35
F.-Abony felől vásártérrel —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasutól —	d. u.	7	54
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér —	reggel	5	25
O.-Kócs — Polgár felől m. á. v.-hoz —	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18

Még csak 10 napig.
CIRCUS Sidoli Cäsar

a Vásártéren.

Ma csütörtökön, augusztus 3-án este 8 órakor

1-ső női gála-előadás

A műsor legtöbb száma hölgyek által.

Uj! Először Uj!
La belle ADA
kiváló sodronyművésznő.

Uj! Uj! Uj! Uj!
Mille. Gisella nápolyi halásztánc előadva
a 8 éves, a jelenkor legkitűnőbb sodronyművésznő fellépte. a balet kar által.

Itt először:

a 24-es vonat,

24 mén idomítva és egyszerre szabadon elővezetve Sidoli Cäsar igazgató által. — Eddig egy cirkusban sem volt látha ó.

Plasztikai márványképek **8 zenés men 8**
bemutatva a **Car-** Pelotti Károly ur
pini-csoport által. legújabb idomítása.

Itt először:

Háromszoros lokey-verseny

Szenzáció: Jokey-ugrás, hárman egy lovon teljes vágatásban.

Az eredeti Transvaal-búrok.

Smeeleparanc-nok Lewies kapitányával
előkelő műlovások és lasszóhajigatók.

Különösen említendő: Egy gyufa meggyújtása;
lov és egy ujgyűrűn keresztül; gyorstűzelés a gyertyára.

A műsor 18 számot tartalmaz.

Helyárak: Páholy ülés 3 kor. 50 fill. Zártszék
(számozott) 2 kor. 50 fill. I. hely
1 kor. 60 fill. II. hely 1 kor. 20 fill. Karzat
60 fill. — Gyermekek 10 éven alól, katonák
örmeztől lefelé I. helyen 1 kor., II. helyen
60 fillér, karzaton 40 fillért fizetnek.

Jegyek előre válthatók **BORSOS KATA**
üzletében, Városház épület. Részletes
műsor este a cirkusban. Buffet
a cirkusban.

Holnap pénteken augusztus 4-én este 8 órakor
1-ső Bohóc-estély, a ki sokat nevetni akar,
az jöjjen ezen este a cirkusba.

Feltűnést kelt!!!

18 k. helyett
csak 7 kor.

Pompás metronir-Gloria-ezüst óra. 3 erős fedéllel
ugró borítókkal, gazdagon véve, pompásan járó.
3 évi jót állás mellett, utánvétellel csakis
7 korona.

Uhrenf. J. könig.
Wien, VII. Westbahnes'r. 36 72.

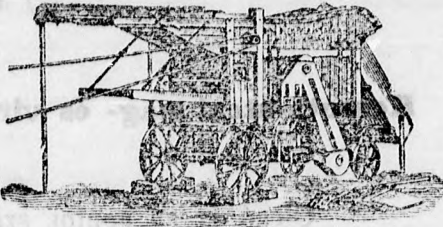
Hirdetések
művészi illusztrálása,
szövegezése,
eredeti tervezetek ki-
dolgozása és előle-
ges költségvetések
teljesen díjlanul.

GOLDBERGER A.V.
BUDAPEST, V. KÖZP. TÉR 20. — HIRDETÉSI IRODA.

FLEISHER és TARSA

gépgyára és vasöntője. Kassán, Vám-utca 11 szám.

ajánlja a gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok zsem nel tartásával célszerűen s
gondosan gyártott jómirevű gépeit.

————— Cséplőkészleteit cséplőgépeit —————

————— Baka-életlisztító-rostáit, —————

————— Borsajtóit s szőlőzúzóit. —————

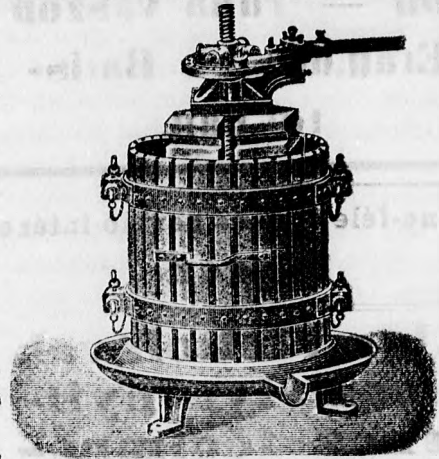
gyárt továbbá: MALOM, OLAJGYÁR és SZESZ-
GYÁR b-rendezéseket GÖZGÉPEKET,
GÖZKAZÁNOKAT, mindennemű SZI-
VATTYUKAT s.b.

Bizományi raktár:

Szesztina Lajos urnál

Debrecenben.

Gazdasági gépeink s egyéb gyártmányaink
árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

„M A Y E R“ gépgyár

vas- és fémöntőde részvénytársaság SZOMBATHELY.

Raktár: Budapest, V. Lipót-körút 15 szám.

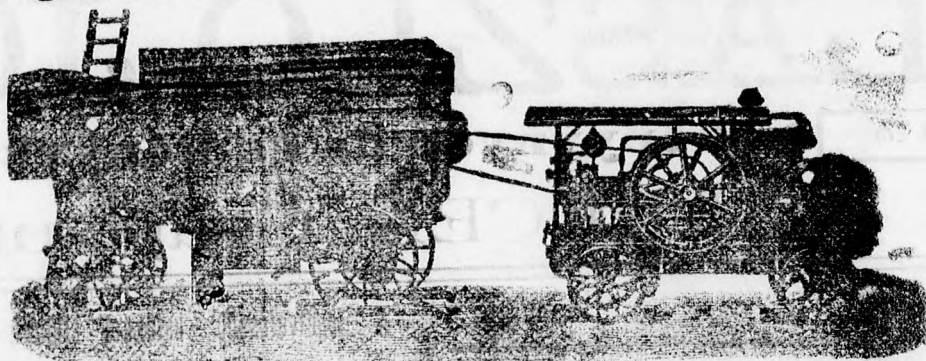
Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, kitűnő Benzin- és szivó-gázmotorokat 1-50
szerkezetű lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek

Legolcsóbb üzem!

Tűzveszély kizárva!

Malomépitészet Uj hengerszékék minden e szakmába vágó gépek gyártása
műalmi b-rendezések.

Különlegesség Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. kir. víznyomású
borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű amerika arató és kaszáló gépek magyaror-
szág kizárólagos képviselősege.

Képes árjegyzékét ingyen és bérmentve. * Kívánatra ingyen és bér-
mentve külön kölcsönvetést ingyen.

Legolcsóbb és legjobb sorsjegyek

3% Magyar Jelzalog Hitelbank nyereség sorsjegyek.

3 huzás évenként: a legközelebbi f. é. június hó 25.

3 főnyereség évenként 200.000, 100.000, 100.000 kor.

3% évente 6 korona kamat jövedelmezőség.

100 drb.

ily 3%-os magy. jelz. nyer. sorsjegy megvásárlására egy társaságot alakítottunk
50 tag részére, oiy formán, hogy minden tag

25 havi 10 frtos részlet befizetése ellenében,

jogot szerez, az időközi esetleges nyereségekre, a teljes befizetések után pedig
2 drb eredeti

3% magy. jelz. nyereség sorsjegyre illetve nyereség jegyre.

Csak rövid ideig fogad el előjegyzéseket a

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

Az idény előrehaladottsága miatt

rendkívül olcsó áron árusítunk:**Mosó Zephir — kreton — ruha vaszőrd**
Etanure és Batis-
tokban.::Látne-féle tan- és nevelő-intézet::
Sopron.**Elemi iskolával,**
8 osztályu nyil-
vános főgimná-
ziummal és real-
iskolával.

Egyéni tanítás és nevelés. Lelkiismeretes és szigorú felügyelet. Növendékek rendre és önálló munkássága szoktattatnak. Új növendékek már augusztus hónapban is felvétetnek.

Prospektussal és mindennemű felvilágosítással készségesen szolgál az igazgatóság

Nyilóvirágok, esokrok, kcszorúk.

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvakat, gyűmölcsfák, díszcserjék, gömbkacafákat és más kertészetbe vágó növényzetet eskis

Paczelt János

mükertésznél.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.**Debrecenben.**

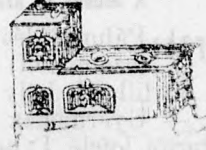
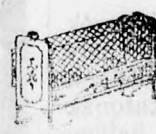
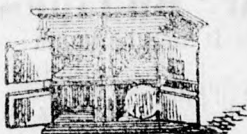
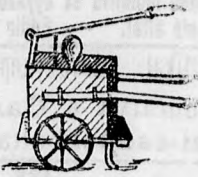
Olcsó ár és pontos szállítás biztosítottik.

Rothe Gyula

Vas- és rézkereskedő

Debrecen, Piac-utca 20. és 27. szám.

Ajánl legjobb minőségben a tavaszi idényre kertészeti és gazdasági szerszámokat és felszereléseket; kerti vasbutorok, gyermek kocsik, fürdőkádak, jég szekrények, vas- és rézbutorok, peronospora és kerti fecskendők, minden vas- és fémiparhoz való szerszámok, tükés kerítés huzalok, építkezésekhez vasgerendák, vas-, porcellán-kályhák, utóbbiakhoz multiplicátor (hőfejlesztő) betétek. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

LASZLO JOZSEF

TELEFON 275.

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,

TELEFON 275.

DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.KÖNYVEK,
folyóiratok,
ÁRJEGYZÉKEK,
számlák,
ZÁRSZÁMADÁSOK,
BÁLI MEGHÍVÓK,
TANCRENDEK,
FALRAGASZOK,
KÖRLEVELEK,
a legszebb kivitelben.
a „SZABADSÁG”
pol. napilap,
kiadóhivatala.A legdivatosabb betűkkel ellátott,
gyorsajtóval felszerelt**KÖNYVNYOMDA,**

hol mindennemű

NYOMTATVÁNYOKizlésteljesen, gyorsan és
pontosan, a legolcsóbb
árak mellett készíttetnek.**HIRDETÉSEK**

a

„SZABADSÁG”
részére

jutányosan felvétetnek.

A
„SZABADSÁG”
a legnagyobb és legel-
terjedtebb politikai
napilap.**ELŐFIZETESI ÁR:****Helyben:**Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor.**Vidéken:**Egész évre 20 kor.
Fél évre 10 kor.
Negyed évre 5 kor.